

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 34P/163/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123209974
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123209974.1

Uznesenie

9 34P/163/2023

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. : B., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX a D. E., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym a procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov: matky F. A., G. A., štátnej občianky Slovenskej republiky, trvale bytom H. XX, I. a otca J. A., G. K., štátneho občana Slovenskej republiky, trvale bytom H. XX, I., o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgánu sociálnoprávnej ochrany detí na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

8 34P/163/2023

I. Neodkladné opatrenie sa nenariaďuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

6 34P/163/2023

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí (ďalej „úrad“) svojim podnetom v spojení s doplnením žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa maloleté deti odovzdajú do starostlivosti K. L. M. N. G. O.. V podnete uviedol, že rodina je v evidencii P. od roku 2020 na základe žiadosti J. Q. I. s súvislosti s narodením maloletého B.. Podľa úradu matka sama nedokáže zabezpečiť zdravý sociálny, psychický, fyzický vývin maloletých detí. So starostlivosťou rodičom pomáhajú starí rodičia zo strany otca. Hygiena domácnosti je pravidelne na nízkej úrovni. V byte je pravidelne neporiadok v podobe kopy špinavých riadov, oblečenia a tiež vydýchaný vzduch. Zdravotná starostlivosť je maloletým deťom poskytovaná pravidelne, ale matka nemá vedomosť o zdravotnom stave detí, nakoľko na vyšetrenia s deťmi pravidelne chodí stará matka zo strany otca. S rodinou dlhodobo spolupracovalo aj K. L. M. N. G. O. na základe opakovaného odporúčania na vykonávanie opatrení SPODaSK. V marci 2023 bol do spolupráce s rodinou zapojený taktiež akreditovaný subjekt K. I. R. Cieľom spolupráce bola motivácia a podpora rodičov k venovaniu sa deťom, viesť matku k vareniu, k základnému hygienickému štandardu, posilňovať rodičov k nadobudnutiu rodičovských zručností a zabezpečenia riadnej starostlivosti o maloleté deti. Zo správ akreditovaného subjektu K. I. R. vyplýva, že s rodičmi je sťažená komunikácia pre ich simplexnosť. Matka nedisponuje schopnosťami, aby dokázala pracovať na zadaných cieľoch a niečo zlepšiť, matka je spokojná s tým, ako funguje a žije a nevidí dôvod, pre ktorý je zapojená do spolupráce. Podľa akreditovaného subjektu je s rodinou takmer nemožné spolupracovať. Rodina sa nikam neposúva. Z pohľadu akreditovaného subjektu K. I. R. je situácia nevhodná pre zdravý bio-psycho-sociálny vývin maloletých detí. Zo strany úradu bol matke odporúčaný dobrovoľný pobyt s maloletými deťmi v K. L. M. N. G. O., kde by nadobudla rodičovské

zručnosti. Matka spočiatku odmietala, neskôr prisľúbila, že by nastúpila dňa 04.10.2023, podľa úradu z dôvodu, že dňa 03.10.2023 mala matka termín u kaderničky a na otázku, či sú jej prednejšie deti alebo vlasy chvíľu matka rozmyšľala a odpovedala „asi vlasy.“ Matka spolu s deťmi napokon nastúpila na pobyt dňa 02.10.2023, ale matka sa rozhodla ukončiť pobyt už dňom 07.10.2023. Zo správy K. L. M. N. G. O. vyplýva, že matka nevarila deťom teplé jedlá, nakoľko nevedela pracovať s plynovým sporákom, matka sa spoliehala na druhú matku, ktorá pravidelne každý deň varila pre maloleté deti. Maloleté deti trávil voľný čas pobytom vonku osamote, opakovane sa matke stratili z dohľadu. Matka nechávala deti častokrát uzamknuté samé v izbe bez dozoru dospelšej osoby. Matka bola opakovane upovedomovaná na osobnú hygienu. Zo záverečnej správy Centra pre deti a rodiny vyplýva, že nepovažujú spoluprácu s rodinou za efektívnu. Úrad napokon poukázal na správu J. Q. I. na maloletého B., z ktorej vyplýva, že je nervózny a má prejavy S.. Dieťa si vyžaduje intenzívnu starostlivosť vzhľadom na zaostávanie vo vývoji a taktiež zvýšený dohľad na bezpečnosť pre poruchy správania a pozornosti. Vyžaduje pravidelnú pestrú stravu primeranú veku. Úrad oslovil aj najbližšiu rodinu kvôli zisteniu možnosti zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka zo strany otca uviedla, že si nemôže maloleté deti nechať zveriť do starostlivosti, nakoľko je zamestnaná. Brat otca detí taktiež odmietol. Úrad konštatoval, že rodičia nie sú schopní poskytovať deťom riadnu osobnú starostlivosť. Situácia v rodine je dlhodobu nepriaznivá a podľa úradu je potrebné zabezpečiť deťom pozitívny fyzický, psychický a sociálny vývin, preto žiadal o nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení sa súd oboznámil s podnetom na nariadenie neodkladného opatrenia, s jeho prílohami, s ďalším obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. XXX/XXX/XXXX a s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. XXX/XX/XXXX a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Maloleté deti pochádzajú z manželského vzťahu ich rodičov. Maloletý B. má X a L. rokov, maloletý C. má X rokov a maloletý D. E. má X B..

4. Zo záveru Úradného záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 13.01.2023 vyplýva, že neboli zistené vážne nedostatky v starostlivosti o maloleté deti. V domácnosti bol poriadok a hygiena na nižšej úrovni. V miestnosti bol vydýchaný vzduch, maloleté deti boli v čistom oblečení. Matka bola motivovaná k častejšiemu vetraniu, a aby sa viac venovala deťom a nenechávala ich samé v izbe so zapnutým rádiom.

5. Zo záveru Úradného záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 28.03.2023 vyplýva, že maloletý D. bol v nemocnici, pretože mal teploty a v nemocnici s ním bola stará matka. Poriadok a hygiena domácnosti boli na nižšej úrovni. Rodičia boli upozornení na pravidelné vetranie miestnosti. Tiež boli informovaní o začatí spolupráce s K. I. R., s čím súhlasili. Deti boli zaopatrené, v čistom oblečení a pôsobili spokojne.

6. Zo záveru Úradného záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 12.04.2023 vyplýva, že v domácnosti bol poriadok a hygiena na nízkej úrovni. V obývačke bol ťažký a vydýchaný vzduch. V domácnosti sa nachádzal iba starý otec, ktorý sa staral o maloleté deti. Uviedol, že rodičia odišli niečo vybavovať.

7. Zo záveru Úradného záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 24.04.2023 vyplýva, že v domácnosti bol poriadok a hygiena na nízkej úrovni. V obývačke bol ťažký a vydýchaný vzduch. Matka verbalizovala, že ona upratuje, ale tým, že tam bývajú svokrovci sa to nedá udržať. Chcela, aby svokrovci išli bývať naspäť, oni robia neporiadok.

8. Zo záveru Úradného záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 06.09.2023 vyplýva, že boli zistené nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti. Matka dáva deťom nevhodnú stravu – polotovary a vyprážené jedlá. Väčšinou deti jedia jogurty a žiadnu výživnú stravu. V miestnosti bol opäť ťažký a vydýchaný vzduch. Otec uviedol, že zápach ide z klietky zajaca a otec bol poučený, že aj o zajaca sa treba starať. Maloletý B. do škôlky nechodí z dôvodu, že stále nie je odplienkovaný. Matka ostala mierne podráždená a uviedla, že B. sa naučil sám chodiť, tak sa naučí sám chodiť aj na nočník.

9. Zo záveru Úradného záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 14.09.2023 vyplýva, že boli zistené nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti. Rodičia uvádzali nepravdivé informácie o tom, čo maloleté deti obedovali. Rodičia opakovane uviedli, že deti jedli šošovicovú polievku, nakoniec sa rodičia priznali, že polievku mali ešte v pondelok, deti mali pečené mäso. Rodičia poukazovali, že

majú pre deti jogurty, ovocie, šalát. Rodičia deti prebalili pred pracovníkmi a boli upozornení, aby ich prebaľovali častejšie.

10. Zo záveru Úradného záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 20.09.2023 vyplýva, že matka pred nimi nakŕmila maloleté deti, mali zeleninovú polienku. Bolo zjavné, že deti nie sú naučené sedieť a jesť. Pobehovali po obývačke a matka ich musela naháňať s polievkou. Maloletý B. sa počas návštevy búchal do hlavy, či už rukou alebo si búchal hlavu o dvere. Akonáhle sa otvorili dvere na balkón, maloletý B. a C. vybehli von a žiadny člen rodiny na deti nedával pozor. Matka a starý otec sa venovali zohrievaniu polievky a otec bol na chodbe, kde upratoval. Otec uviedol, že 22.09.2023 mali ísť deti k starým rodičom, nakoľko do domácnosti má prísť deratizér a odstrániť mravce. Celkovo je domácnosť rodiny udržiavaná na nízkej hygienickej úrovni. Maloleté deti nemajú v domácnosti skoro žiadne hračky, nevideli žiadne detské knižky, majú za to, že prostredie bytu je málo podnetné.

11. Zo Záverečnej správy K. L. M. N. G. O. zo dňa 25.09.2023 vyplýva, že s rodinou zariadenie spolupracovalo na základe dvoch odporúčaní. Prvé prebiehalo od 01.04.2022 do 25.05.2023 a vzhľadom na nenaplnené ciele druhá spolupráca prebiehala od 04.07.2023 do 25.09.2023. Počas spolupráca rodičom s maloletými deťmi pomáhali starí rodičia, ktorí spočiatku bývali v domácnosti, avšak t.č. bývajú vo svojom byte. Starí rodičia chodili s maloletými deťmi na prechádzky, ku lekárom, pomáhali s varením a pod. Bolo viditeľné, že v domácnosti absentuje pravidelná hygiena maloletých detí. Maloleté deti nemali prístup k tekutinám. Maloleté deti bývali zavreté v postieľkach a matka pozerala v obývačke televízor. Počas letných mesiacov boli deti neprimerane oblečené v dlhých teplákoch a body. Deti boli spotené. Matka odmietala nachystať deti na prechádzku ako dôvody uvádzala, že je vonku teplo, že niekam ide, naposledy dňa 21.09.2023 že je vonku slnko. Rodina býva v X-XXXXXXX P. byte v podnájme. Matka poberá XXX,- Eur T. M., XXX,- U. G. L. spolu s rodinnými prídavkami. Otec udáva príjem X.XXX,- Eur s daňovým bonusom. Ako výdavky uvádzajú rodičia 390,- Eur na byt, 40,- na elektriku, 37,- Eur internet s magiom. Otec má tri úvery a platí 117,- Eur. Úver, ktorý má matka, jej začali strhávať vo vyšších čiastkach, vzhľadom nato, že ho neplatila a narástli jej úroky. Otec si zobral na splátky televízor za 1.300,- Eur a spláca 60,- Eur mesačne. Matka si vzala úver na vyplatenie dlhov u mobilného operátora. Ostatné výdavky sú plienky, mlieka pre deti, strava a pod. Matke absentujú rodičovské zručnosti. Má problémy vo výžive a príprave jedál pre deti. Snažili sa ju edukovať v oblasti výživy, ale matka urobila aj tak ako uznala za vhodné. Ako tekutiny dávajú deťom len džús a sirupovú vodu. Matka sa vyjadrila, že nemala peniaze na čaj, sušené mlieko a že čaká na stravné lístky. Vzhľadom na to, že majú problém s financiami, matke ponúkli možnosť prejsť rozpočet rodiny, čo odmietla. Rodičia počas stretnutí neprejavujú maloletým deťom citovú vrelosť a pozornosť. Keď maloleté deti plačú, rodičia nereagujú. Keď si maloletý B. búcha hlavu taktiež nereagujú. Maloleté deti vezmú na ruky až na výzvu pracovníkov. Maloletý B. má tendenciu hádzať sa o zem, v prípade že mu okolie nevyhoví. Prítomná je častá lakrimozita, zjavné agresívne prejavy voči sebe (opakovane udiera hlavou do steny, o zem), i okoliu (hádzanie dostupných predmetov po miestnostiach i ľuďoch v okolí), kričanie a stereotypné prejavy (zatváranie/otváranie dverí, udieranie/klopanie do dverí). Matka sa vyjadrovala v tom zmysle, že ju správanie maloletého B. ruší. Matka reagovala podráždené, ráznymi a trhavými pohybmi chytila maloletého B. a premiestnila ho do inej časti miestnosti. Z pozorovania maloletého B. usudzujú, že ide o dieťa, ktoré potrebuje zvýšenú starostlivosť, ale starostlivosť zo strany rodičov vnímajú ako výrazne nedostatočnú. Zo záveru správy vyplýva, že spoluprácu nevnímajú ako efektívnu. Matka iba akceptuje prítomnosť pracovníkov, ale na motiváciu niečo zmeniť, urobiť, reaguje slovami „potom, neskôr.“ Odpovedá naučenými frázami. Prostredie, kde vyrastajú maloleté deti nevnímajú ako podnetné pre ich rast, rozvoj, zdravý vývin.

12. Z priebežnej zhrňujúcej správy K. I. R. zo dňa 08.09.2023 vyplýva, že už od začiatku bola domácnosť značne špinavá, zápach v celom byte, špinavé šatstvo na podlahe, maloleté deti mali plienky veľké. Matka na ich usmernenia reagovala verbálnym útokom. Starí rodičia verbalizujú, že rodičom výrazne pomáhajú so starostlivosťou o maloleté deti. Pre rodičov bolo najdôležitejšie, že si kúpili nový televízor za cca 1.000,- Eur. Všetci riešili viac televízor ako maloleté deti. Keď stará matka s najmladším odchádzala, ostatné deti za ňou spustili obrovský plač. Na otázku, kde stará matka išla k akému lekárovi s maloletým, otec odpovedal, že ku gynekológovi. Teda rodičia ani nemali vedomosť, kam stará matka išla s dieťaťom, pretože určite ku gynekológovi dieťa ísť nemohlo. Už v mesiaci apríl si uvedomili, že nech čokoľvek s matkou ohľadne detí preberali, matku to nezaujímá, resp. to nevnímá. Tiež podozrievali rodičov, že si ich telefónne číslo zablokovali. Snažili sa rodičom vysvetliť dôvody, pre ktoré k nim všetci chodia a čo by mali zmeniť, ale neúspešne. Otec je zväčša v práci a matka nemá v rámci svojich možností

a schopní, aby niečo zmenila. Nerozumie častokrát čo od nej chcú. Matka nevie reagovať na dotazy, nevie odpovedať, nemá základné informácie o deťoch, nevie ani uviesť, aké majú naplánované kontroly, k akému lekárovi ich deti so starými rodičmi išli. Matka nerozumie dôvodom návštev, opakovane sa dotazuje načo, prečo. Matka je veľmi simplexná na to, aby urobila akýkoľvek posun vo svojom fungovaní. Počas návštev sa chváli novými farebnými nechtami, novými náramkami. Matka je ako veľké dieťa. Domácnosť je v rovnakom stave ako na začiatku spolupráce, usmernenia a rady nikto nevnáša do reality. Neosvojili si ani takú základnú veci ako vetranie priestorov v domácnosti. Domácnosť je aj naďalej na nízkom hygienickom štandarde, na podlahe kopec vecí, špinavý riad, hračky, maloleté deti neprebalené, televízor hučí, podlahy špinavé, v kúpeľni výrazný neporiadok. Oboch rodičov opakovane upozorňovali aj na takú banálnu vec ako je nevhodnosť ich oblečenia. Hygiena je taktiež na nižšej úrovni, opakovane sa stalo, že smrdeli. Zastávajú názor, že s rodinou je takmer nemožné spolupracovať, pokiaľ v domácnosti nie je jeden zo starých rodičov, ktorí sa snažia komunikovať. Otec sa takisto sťažoval na dlh, ktorý musel zaplatiť u mobilného operátora, ktorý urobila manželka, lebo ju vraj na to niekto naviedol. Otec sa vyjadril, že bol podať aj trestné oznámenie ale nepomohlo to, nakoľko predvolali manželku a tá vypovedala, že to urobila dobrovoľne a nikto ju nenútil. Zo záveru správy vyplýva, že spoluprácu hodnotia ako neefektívnu a s rodinou je takmer nemožné spolupracovať. Obaja rodičia vyjadrujú spokojnosť s daným stavom s úsmevom na tvári. Situáciu vnímajú ako nie vhodnú pre zdravý bio-psycho-sociálny vývin maloletých detí. Keby v domácnosti neboli starí rodičia, bola by situácia v domácnosti neúnosná.

13. Zo správy J. Q. I. na maloletého B. zo dňa 19.09.2023 vyplýva, že prvé vyšetrenie dieťaťa bolo dňa 25.04.2023 v sprievode starej matky. Zo záverov klinického genetického vyšetrenia : závažná B., S., oneskorený L. vývin, nechodil, zaostával v reči, riziková L. N. (Q. matky), pozitívna rodinná N. – L. T. ľahkého stupňa u rodičov, vo vetve otca porucha T. aj stredného stupňa. P. je S. U. J. dieťaťa. Na kontrolné vyšetrenie dňa 22.10.2022 prišli obaja rodičia. Podľa zdravotnej dokumentácie je maloletý B. nervóznym, má prejavy I., Oneskorený psychomotorický vývin, začína chodiť. Napriek odporúčaniam rodičia svoju zdravotnú dokumentáciu nedoniesli. Obaja rodičia sú simplexní. U B. boli identifikované 2 potenciálne patogénne varianty v génoch P. a I., ktoré by mohli byť kauzálnou príčinou oneskoreného vývoja a B. a asociované sú s T. M. M. s N. typom dedičnosti. Dňa 10.08.2023 realizované odbery krvi u rodičov na segregáciu analýzu potenciálne patogénnych variantov v géne P. a I., t.č. nie je známy pôvod variantov, môže sa jednať o varianty zdedené od rodičov, resp. niektorý z variantov môže byť de novo. Molekulárne genetické vyšetrenie zistených variantov zatiaľ prebieha len u matky, otec je v ZP vedený ako neplatič, nemá nárok. Záverečnú genetickú diagnózu dieťaťa a v rodine môžu stanoviť až po skompletizovaní segregácie analýzy u rodičov. Dieťa má odporúčenú M. v odborných ambulanciách (neuroológ, psychológ, p.p. psychiater, pediater). Z ich pohľadu vyžaduje dieťa intenzívnu starostlivosť vzhľadom na zaostávanie vo vývoji a taktiež zvýšený dohľad na bezpečnosť pre poruchy správania a pozornosti. Je otáznym, či požadovanú starostlivosť vedú rodičia dieťaťu zabezpečiť. Taktiež nevedeli posúdiť kvalitu celkového rodinného zázemia, keďže sa do určitej miery na starostlivosti o dieťa podieľajú aj starí rodičia.

14. Zo správy J. Q. I. na maloletého B. v V. ambulancii zo dňa 18.09.2023 vyplýva, že maloletý je sledovaný pre slabšie prospievanie – slabé priberanie na hmotnosti, Dieťa je nižšieho veku, s nižšou hmotnosťou – predpokladajú aj vplyv genetický. Na vyšetrenie chodíva zvyčajne matka aj so starou matkou, je horšia komunikácia pre ich jednoduchšiu vnímateľnosť, aktívnejšia sa zdá stará matka. Myslia si, že hlavne stará matka sa snaží v rámci možností starať sa o dieťa a pomáha matke. Dieťa nemá potvrdené žiadne závažné ochorenie, vyžaduje pestrú primerane veku stravu. Má do stravy pridávané doplnky enterálnej výživy – mlieka Q., ktoré dostávajú na recept. Pri poslednej kontrole bol chlapec negativistický, podľa starej matky začal mať prejavy agresivity voči okoliu, je ťažšie zvládnuteľný, pravdepodobný je rozvoj syndrómu hyperaktivity. Z tohto pohľadu bude nutné kontrolovať schopnosť zvládať výchovu dieťaťa a pomôcť zorganizovať a kontrolovať psychologické vedenie dieťaťa.

15. Na tunajšom súde je pod sp. zn. XXX/XXX/XXXX vedené konanie vo veci samej o uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou najdlhšie na 6 mesiacov v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom alebo úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí.

16. Podľa § 2 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona

sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

17. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa § 360 ods.1, 2 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

19. Podľa § 367 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

20. V danej veci sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (CMP), pri ktorom sa aplikuje všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku (CSP) spočívajúca v koncepcii, že CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Teda tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Aj z nadpisu tretej časti CMP Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu, je zrejmé, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení pre mimosporové konania s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP.

21. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov. V každej veci, ktorá sa týka mal. dieťaťa je zároveň potrebné vždy prihliadať aj na záujem maloletého dieťaťa.

22. V danej veci mal súd za to, že nariadenie neodkladného opatrenia na okamžité odovzdanie maloletých detí do starostlivosti K. L. M. N. G. O. nie je dôvodné, pretože nebola osvedčená podmienka naliehavosti veci na takýto bezodkladný okamžitý, ale predovšetkým závažný zásah súdu do výkonu rodičovských práv. Súd mal za osvedčené, že starostlivosť maloletým deťom poskytujú rodičia a to aj za výraznej pomoci starých rodičov zo strany otca, ktorí spolu s rodičmi a maloletými deťmi aj istú dobu bývali. Aktuálne sú starí rodičia odsťahovaní, ale so starostlivosťou o deti pomáhajú. Maloleté deti sú nízkeho veku a vyžadujú si nepretržitú celodennú starostlivosť. Súd mal z predložených príloh za osvedčené viaceré nedostatky, či už v starostlivosti o samotné maloleté deti, ktorých strava sa možno nezdá byť plnohodnotná a veku maloletým deťom primeraná, taktiež je možné spochybniť prostredie, ktoré je maloletým deťom vytvárané, či je pre ne podnetné a podieľa sa na zdravom vývine detí, tiež možno konštatovať isté nedostatky, pokiaľ ide o podmienky v domácnosti, ktorá je dlhodobo vedená na nízkej hygienickej úrovni, rovnako nízka hygiena detí, súd má však za to, že situácia v rodine nie je tak alarmujúca, aby boli maloleté deti okamžite rodičom odobraté zo starostlivosti a odovzdané do starostlivosti ústavného zariadenia. Treba zdôrazniť, že odobratie dieťaťa zo starostlivosti rodiča a rodiny je nielen najzávažnejším zásahom do rodičovských práv a povinností, ale predovšetkým je najzávažnejším zásahom do života samotného maloletého dieťaťa. A k takému kroku by sa malo pristupovať zvlášť obozretne po dôkladnom zvážení celkovej situácie a možných dopadov na dieťa a v prípade, ak je to nevyhnutné v záujme maloletého dieťaťa. Teda súd v danej nemá splnenú podmienku naliehavosti veci na tento najzávažnejší a okamžitý zásah do výkonu rodičovských práv. V danom prípade rodičom výraznou mierou pomáhajú pri starostlivosti o maloleté deti starí

rodičia zo strany otca, ktorí sú schopní lepšej komunikácie. Taktiež zdravotná starostlivosť je deťom zabezpečovaná, a to aj do určitej miery za pomoci starej matky detí. Hoci úrad vytyka, že starí rodičia do veľkej miery supľujú starostlivosť rodičov, aj na základe tejto skutočnosti je o deti aspoň v základnej miere postarané v rámci ich biologickej rodiny, teda súd nemal za osvedčené, že by maloleté deti boli ohrozené na ich živote či zdraví. Skutočnosť, či sú rodičia vôbec schopní starostlivosti o maloleté deti spôsobom, aby maloleté deti mali zabezpečený zdravý a všestranný fyzický, psychický a sociálny vývin z dôvodu ich simplexnosti resp. poruchy mentálneho intelektu, je potrebné riadne preskúmať v konaní vo veci samej. Aktuálne sú v rodine vykonávané opatrenia SPODaSK, s rodinou taktiež spolupracovalo K. L. M. N. G. I. a aj akreditovaný subjekt K. I. R. Súd vníma vyjadrenia všetkých subjektov, ktorí sa na spolupráci s rodičmi podieľali s cieľom zlepšiť podmienky v domácnosti a pomôcť rodičom nadobudnúť rodičovské zručnosti, že spolupráca s rodičmi je neefektívna, súd by mal však pristupovať k tak závažnému zásahu do výkonu rodičovských práv, akým odobratie detí okamžitým nariadením neodkladného opatrenia je, len ak skutočne sú maloleté deti ohrozené. Maloleté deti však zdá sa majú splnené aspoň základné potreby, pričom ohľadom toho, či rodičia vôbec dokážu maloletým deťom vytvoriť vhodné prostredie a zabezpečiť im všetko, čo potrebujú pre ich zdravý vývoj, a to aj s ohľadom na možný zlý zdravotný stav maloletého B., je potrebné vykonať riadne dokazovanie v konaní vo veci samej, na ktorý v rámci konania o neodkladnom opatrení nie je dostatočný priestor. Súd sa musí v tomto zrýchlenom konaní zamerať len na osvedčenie základných skutočností o ohrození či porušení práv a podmienky naliehavej potreby poskytnutia ich ochrany. Toto však v posudzovanom prípade súd za splnené nemal, preto považoval podnet orgánu sociálnoprávnej ochrany na nariadenie neodkladného opatrenia na okamžité odobratie detí z biologickej rodiny a ich odovzdanie do ústavného zariadenia za nedôvodný a neodkladné opatrenie preto nenariadil.

23. V tejto súvislosti sa súd domnieva, že samotná okolnosť, že vec týchto maloletých detí sa dostala až do štádia podania podnetu na súd na odobratie detí z rodiny a ich odovzdania do K., donúti a zmotivuje rodičov a širšiu rodinu na väčšiu spoluprácu s dotknutými orgánmi, napr. aj na to, aby matka s deťmi využila dobrovoľný pobyt s deťmi v K. za účelom zlepšenia rodičovských zručností a bola motivovaná potrebnú dobu tam s deťmi aj reálne zostať, aby tým predišla hroziacemu odobratiu detí zo starostlivosti rodičov.

24. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Keďže v danej veci vedenej pod sp. zn. XXX/XXX/XXXX ide o konečné rozhodnutie, súd rozhodoval aj o trovách konania. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

2

34P/163/2023

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v jednom vyhotovení. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 Civilného sporového poriadku, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.